



บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษารูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการและศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่พบจากการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการ

อาศัยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory observation) รวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูล ประเภทบุคคลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก (Depth Interview) ในศึกษารูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการ และการศึกษาแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมในสวนข้อมูลที่เป็นปัจจัยหรือองค์ประกอบต่างๆ ในประเด็นคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่พบจากการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการจะใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีกระบวนการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการ ในการแสดงกวีตีตการชุด “**ออง ซาน ซูจี : 60 ปี แห่งตะวันหลังก้อนเมฆ**” ครั้งที่ 1, 2 และ 3 (19 มิ.ย. 2548, 27 พ.ย. 2548 และ 10 – 11 ธ.ค. 2548)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ผู้วิจัยใช้การวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับแสดงกวีตีตการชุด “**ออง ซาน ซูจี 60 ปี แห่งตะวันหลังก้อนเมฆ**” ครั้งที่ 1, 2 และ 3 (19 มิ.ย. 2548, 27 พ.ย. 2548 และ 10 - 11 ธ.ค. 2548) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มผู้อำนวยการจัดการเรียนรู้ 7 คน

รองศาสตราจารย์ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์

อาจารย์สุกัญญา สมไพบูลย์

อาจารย์กุสุมา เทพรักษ์

อาจารย์วิฑูรย์ สังสะกิจ

อาจารย์ณัฐภรณ์ รัตนชัยวงศ์

อาจารย์ปอรัรัมย์ ยอดเนตร

คุณธนัช ถิ่นวัฒนกุล

2) กลุ่มผู้เรียนรู้ 9 คน เป็นนิสิตภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักศึกษานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีรายชื่อดังนี้

นางสาวปาฎิณี มรกตพรรณ

นางสาวไปรยา บุญบุตร

นางสาววาทีนีนารถ ชุ่มทอง

นางสาวหฤทัย อังคสิงห์

นางสาวเปมิกา โทณะวนิก

นายคณิน จิตติวัฒน์พงษ์

นายสุรชัย มิคำ

นางสาวจิตรกัญญา อมรณพกุล

นางสาวศรัญญา ชาญเขียว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีทั้งสิ้น 3 ประเภท

- การบันทึกประจำวัน
- แบบสัมภาษณ์
- แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ใช้การบันทึกประจำวันเพื่อบรรยายและพรรณนาขั้นตอนต่างๆ รวมทั้งเหตุการณ์ที่พบในระหว่างการดำเนินการ ตั้งแต่ ก่อน ระหว่าง และหลังผลิตผลงาน เพื่อพบกระบวนการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการ สร้างแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีข้อคำถามที่จะนำไปสู่การอธิบาย ขั้นตอน กระบวนการ วิธีการ รูปแบบ การจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการ ใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่มบันทึกการสนทนากลุ่มของกลุ่มตัวอย่างในด้านคุณสมบัติหรือคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่พบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลแบบภาคสนาม โดยเก็บข้อมูลโดยตรงจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ ในขณะที่ดำเนินการวิจัย ช่วงระหว่างเดือน มิถุนายน พุทธศักราช 2548 ถึง เมษายน พุทธศักราช 2549

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษากำหนดการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษารูปแบบหรือวิธีการการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล หลักจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์เจาะลึก โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการและสุนทรียนิเทศศาสตร์เป็นกรอบแนวทางอธิบายในการวิเคราะห์
- 2) เพื่อศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จากการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการ ทำการวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และละครเพื่อการพัฒนาจากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการสนทนากลุ่ม

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลในการศึกษาโดยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ เรียบเรียงประเด็นกระบวนการการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการที่ได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นผลจากการสนทนากลุ่ม อันเป็นข้อมูลเชิงปัจจัยหรือคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่พบ จากการจัดการเรียนรู้สุนทรียนิเทศศาสตร์เชิงบูรณาการ ในบทที่ 4 ทั้งสองประเด็น จากนั้นอภิปรายสรุปความเชื่อมโยงของข้อมูลทั้งหมด แสดงให้เห็นในบทที่ 5